

og med FN's generalsekretær. Endelig skal der i forbindelse med nedrustningsorganisationen nedsættes en stående kommission, der skal have til opgave at foretage undersøgelser og stille forslag om gennemførelse af yderligere foranstaltninger med henblik på at mindske risikoen for krig.

g. Nedrustningen skal gennemføres under *international kontrol*. Inspektionsarrangementer skal gennemføres under hensyntagen til, hvilken grad af nedrustning, der er gennemført og risikoen for krænkelse af forpligtelserne. Inspektionen gennemføres på den måde, at signatarmagternes territorier inddeles i zoner, således at inspektionsarrangementerne gennemføres i et sådant antal zoner, som der opnås enighed om.

h. Endelig skal der tages skridt til at sikre *den fredelige udnyttelse af det ydre rum*, til at styrke fredsbevarende arrangementer, ligesom staterne skal afstå fra indirekte aggression og subversion. Tvistigheder om traktatens fortolkning skal henvises til den internationale domstol i Haag. Der skal oprettes et *FN-fredsobservationskorps*.

2. Stadium (varighed 3 år).

a. Mandskabsstyrkerne og lagrene af krigsmateriel formindskes yderligere til 50 pct. af de størrelser og kvanta der eksisterede ved afslutningen af stadium I.

b. Krigsmaterielproduktionen indstilles.

c. Kernevåbenlagrene og lagrene af spaltele materialer til våbenbrug reduceres mest muligt.

d. Militære baser og faciliteter afmonteres eller omdannes til fredelige formål; det fredsbevarende maskineri vil blive fortløbende styrket.

3. Stadium.

Stadium 3 vil fortsætte den under stadium 1 og 2 igangsatte proces, indtil almindelig og fuldstændig nedrustning er gennemført. Forsknings- og udviklingsarbejder af militær betydning vil blive underkastet begrænsninger og kontrol.

18-magts-komiteens forhandlinger.

Nedrustningskomiteens forhandlinger formede sig først som en gennemgang af de to traktatudkast paragraf for paragraf. Herunder blev der kun opnået enighed, under forbehold af regeringernes godkendelse, om

udkastet til præamblen til en traktat om almindelig og fuldstændig nedrustning. Da forhandlingerne optoges efter en midlertidig afbrydelse i tiden 15. juni til 16. juli 1962, opnåedes der enighed om en ny arbejdsmetode, d. v. s. at drøfte en eventuel traktats første fase i lyset af et problemkompleks, som opregnedes i en liste på 12 punkter.

Under forhandlingerne lykkedes det ikke komiteen at finde nogen for begge parter akceptabel fremgangsmåde, hvorved en „ligevægtig“ nedrustning (således at magtbalancen ikke forrykkes) kan iværksættes, og heller ikke i spørgsmålet om verifikation og kontrol skete der fremskridt.

Den væsentligste indvending fra vestlig side mod den sovjetiske plan er, at dens iværksættelse ville betyde, at vesten måtte opgive den strategiske afskrækkelse („the nuclear deterrent“), medens østblokken ville bevare sin store overlegenhed i konventionelle styrker og udstyr. Den sovjetiske opfattelse er, at opretholdelsen af amerikanske baser i forbindelse med en reduktion af Sovjetunionens muligheder for at anvende atomraketter over lang distance, ville forrykke magtbalancen til fordel for vesten.

I spørgsmålet om kontrol ville Sovjetunionen, der ofte har givet udtryk for, at den anså foreslåede kontrolforanstaltninger for at være spionageforsøg, ikke acceptere et amerikansk forslag om en gradvis fremgangsmåde, således at en international nedrustningsmyndighed under de første nedrustningsstadier kun fik adgang til bestemte zoner af parternes territorier. Det amerikanske forslag om zonal inspektion vedrører inspektion af tiloversblevne rustninger efter stedfundne nedrustningsforanstaltninger; kontrollen med selve disse foranstaltninger skal finde sted uden zonemæssig indskrænkning.

Sideløbende foranstaltninger.

Nedrustningskomiteen overvejede i en særlig møderække forslag om sideløbende nedrustningsprojekter i erkendelse af den betydning, disse ville kunne have ved at forbedre det politiske klima og tilvejebringe større tillid mellem staterne. Sovjetunionens forslag herom gik ud på følgende: